

Видин 2 август 1913 година Донасям на щаба на действащата армия че на 6-юли сърбите отхвърлиха от Кула нашия авангард в състав на две роты. На 8-и т.м. авангардът водеше бой към с. Бела Рада. По сведения на авангарда сърбите имали 2 - 3 дружини с две оръдия. Откъм Брегово още не бяха минали. В същото време знаех, че сърбите атакуват Белоградчик. Сръбските части, насочени към Видин, ги взеха на заслон. На 8-и юли привечер направих вилазка с две дружини и една батарея. На 9-и юли частите, които направиха вилазка, водиха бой цял ден. Сърбите ангажираха в този бой пет дружини, една гаубична батарея и 6 полски нескорострелни оръдия. Този бой разтрой, спласи сърбите, накара ги да бъдат предпазливи и можах да обсадя крепостта на 15-юли. Този бой даде възможност на 9-и срещу 10-и юли да влязат във Видин от отстъпилите от Белоградчик една дружина от 17-и полк, две роты нескорострелна батарея, телеграфна команда и 17 конни....На 15-и, 17-и и 18-и юли сърбите атакуваха крепостта като се насочиха към Новоселския участък. Всички техни атаки бяха отбити. В тези атаки сърбите ангажираха около три полка с 28 - 30 оръдия, от които една гаубична батарея. На 18-и юли привечер с общото прекратяване на воените действия, боят се прекрати. На 19-и юли се определи демокрационната линия. Сега сърбите още не са се изтеглили. По сведения сърбите в района, който заемат, продължават да плякосват. В отбраната на Видин имаме загуби всичко : 2 офицери, 43 долни чиновци, ранени 1 офицер, 327 долни чиновци, контузени 20 офицери, 50 долни чиновци, без вест 23.

Артилерия имаме 52 оръдия с 19 819 снаряда. В склада имаме патрони 1. Берданови 834 900, 2. Манлихерови 79 900, 3. Триливейни 494 400, 4. Картечни 2 000,

Началник на Видин гене
рал-майор Маринов. Началник щаба- майор Стрезов

Печат с герба на Видин и натпис: Видинско комендантско управление

Кратко описание на Бдинци, лъвовете, титани... От края на Битолското поле до Преспанското поле се издига огромната снага на Баба планина. Най-високият ѝ връх Пелистер (около 2200 м) се издига над Битоля, и понякога цялата планина се нарича по неговото име. По гърбицата на централния рид се издигат още няколко върха - безименният кота 1248 и Червената стена. Името си връхът е получил от огромната скала с червен цвят, срязана отвесно от юг. Тук по билото на Баба планина през 1915-1918 г. е минавал фронтът между българската армия и войските на Антантата. От едната страна е стояла Шеста Бдинска дивизия. Срещу бдинци са две френски и една сръбска дивизии. До началото на 1917 г. войната е позиционна. Българите заемат командните височини кота 1248 и Червената стена и отблъскват патрулно-разузнавателните нападения на французите. Тези почти две години бдинци използват за създаване на мощна укрепителна линия. Освен няколко линии окопи тя включва и солидни бетонни бункери - укрития за целия личен състав на дивизията. Германският съюзник не пести цимента и бетонното желязо, които ни дава - българите задържат на македонския фронт едномилонна съглашенска армия, която иначе щеше да се бие с германците в полята на Франция. Германците не пестят и оръжието - бдинци са

отлично въоръжени с картечници, оръдия, бомбохвъргачки, миномети. Оръжието обаче си плащаме с храна. Бдинци, произхождащи основно от богатите полски села в Подунавие, научават с тревога, че децата и жените им гладуват. Самите те също гладуват - дневният пай намалява на 400 гр хляб. Селяните в Македония помагат с каквото могат, но това не стига. Французите имат други грижи. През 1916 г. войските им заемат Битоля, но не могат да използват града, тъй като българските батареи от Червената стена държат в обсега на оръдията си всяка сграда и улица. Затова в началото на 1917 г. френският щаб в Солун разработва операция, която трябва да отхвърли българската армия от Баба планина, да овладее Битолско-Прилепското поле и да надвисне над долината на Вардар. На 12 март 1917 г. стотици френски оръдия откриват огън по двата върха - кота 1248 и Червената стена. Стрелбата продължава 24 часа. Българските окопи са преорани от около 200 000 снаряда. И въпреки това се случва нещо уникално за тази кървава война - българите нямат нито един убит и ранен. Предупредени от разузнаването, те се изтеглят в бетонните бункери в обратните скатове на двата хълма. На 14 март пет френски дивизии тръгват в атака срещу кота 1248, Червената стена и западната част на билото на Баба планина, зает от 8-а дивизия. След шестдневни боеве кота 1248 е удържана. Осма дивизия хладнокръвно отби и обезкръви само за три дни настъпващите към участъка ѝ френски части. Но ударът в тази част на фронта бе демонстративен. Истинската битка се разгаря за Червената стена, където тръгват в атака три френски дивизии. Бдинци наистина се биеха като лъвовете и титани, както се пее в бойния им марш. Окопите преминаваха от ръце в ръце по няколко пъти на ден. Щикови атаки се редуваха с барабанен артилерийски обстрел. На 18 март 1917 г. Червената стена бе наречена вече с ужас и възхищение "Македонската Шипка". В редица участъци наистина бдинци, свършили патроните, търкаляха огромни камъни и скършени от артилерийския обстрел дървени трупи върху пълзящите към върха на хълма френски вериги. Но в крайна сметка в началото на май 1917 г. Червената стена е превзета от французите. Българите отстъпиха на съседния връх. Цялата останала позиция по Баба планина остана в български ръце, а Битоля - под обстрела на българската артилерия. Така че от военна гледна точка падането на Червената стена не представляваше никаква загуба. Но символичното значение, което бе придобила Червената стена, не можеше да остави върха във френски ръце. Командването на Бдинската дивизия съсредоточи около Червената стена цялата дивизионна артилерия. На един стръмен съседен връх българите изнесоха на ръце шест нови батареи от тежки гаубици. Предните пехотни части също бяха снабдени с едно ново, току-що закупено от немците оръжие - огнепръскачки. На 18 май 1917 г. върху двата френски полка (6000 души) заели Червената стена, се изсипва ураганен артилерийски огън. Особено ефективни са шестте нови батареи, от които французите се виждаха като на длан. След двучасова стрелба френските окопи бяха затрупани с град от ръчни бомби. До френските окопи са се промъкнали под прикритието на артилерийския обстрел специални шурмови команди. След това идва редът на огнепръскачките. От френските окопи се разнасят раздиращи сърцето писъци. Огромни пламъци лумват на десетина метра височина. Горят хора, складове с храна и "твърди" напитки, изпратени с тонове от патриотични френски производители на коняк. Скоро затрещяват и взривяващи се боеприпаси. Когато всичко утихва, един български полк тръгва с натъкнати ножове към върха. Българите атакуват мрачно, без обичайното "ура", вървейки прави, без да залягат и без да тичат. Не го посрещна нито

Видин през войните

Написано от ivailo

Четвъртък, 23 Февруари 2012 23:22

един изстрел. Двама офицери и 259 войници - единствените оцелели от двата полка, ги посрещат с вдигнати ръце. Червената стена е отново наша и остава наша до края на войната. Петте френски дивизии загубиха от 40 до 75% от състава си и повече не предприемат нито една настъпателна операция в този участък на фронта.

Маршът "Бдинци" е написан в началото на 1918г. от талантливия капелмайстор на 3-ти Бдински пехотен полк Боню Кирчев. След смъртта му през 1941 г. личния му архив е предаден в полка, но изчезва или е унищожен. От неговото творчество е останал обичаята от всички марш "Бдинци" разказващ за победния ход на 3-ти Бдински полк по бранните поля на: Сливница, Чаталджа, Македония и е пеят от войниците след превземането на Букурещ.

БДИНЦИ

Марш на 3 пехотен Бдински полк

Бдинци, лъвове, титани,

Наша слава всепобедна,

Що се носи от балкани

И до хижата последна.

Вас ви Сливница познава,

От победата гръмовна,

За България тогава

Храбростта ви бе чутовна.

И при Чаталджа със лъвска сила,

Видин през войните

Написано от ivailo

Четвъртък, 23 Февруари 2012 23:22

В бой вража мощ сломихте,

А при Струма, бистра, мила,

Родний край с венци покрихте.